

## Alena Čiháková - scénář

### vstup č. 1

Dobrý den, jsme žáci 9. A ZŠ Strž a rádi bychom vám představili jednu z našich učitelek, paní Alenu Čihákovou, která se sice necítí jako ta správná pamětnice, ale nám se její životní osudy v době vlády komunistů zdají dost zajímavé. Celý její život je spjat s rodným Dvorem Králové nad Labem, i když žila i na jiných místech republiky.

nahrávka 1:02 – 1:06

*Kdy poprvé jste si uvědomila, že váš život ovlivňuje politický systém?*

nahrávka 1:23-1:49

*Přišla paní učitelka a říkala, že si můžeme koupit kartičky s Gagarinem. V té době stály deset korun. Já jsem přišla domů a říkala jsem mamince, jestli by mi dala deset korun a maminka pochopitelně chtěla vědět na co a já jsem říkala, že si chci koupit kartičky o Gagarinovi.*

### vstup č. 2

A protože kartičky nedorazily a Alenka vrácenou desetikorunu utratila za lízátko pro spolužáky a nemohla mamince ukázat kartičky, zažila první reakci odlišnou od školního výkladu současné situace.

nahrávka 2:57-3:08

*Maminka začala křičet: Já jsem věděla, že zas to bude nějaký podvod, jako celý ten režim, jako celý to Rusko. A nebyla vybíravá.*

### vstup č. 3

A od té chvíle se doma s Alenkou mluví tak, aby pochopila, co je diktatura. A přichází další, závažnější střety s režimem, jemuž rodina nevyhovuje – oba rodiče vyloučení z komunistické strany, takže další studium, byť nadaných dětí, je rozhodně problém. Netýkalo se to jen Aleny, ale také její sestry, která byla mimořádně nadaná na jazyky a přesto je nemohla studovat.

nahrávka 4:00-4:16

*Tenkrát v té době se psaly posudky na rodiče, jestli jsou ve straně, nebo nejsou. Oba rodiče byli vyloučeni ze strany, takže přesto, že jsem měla vyznamenání mně nedali doporučení ze školy, musela jsem jít jenom na učiliště.*

### vstup č. 4

Naštěstí se našli i osobně stateční lidé, kteří režim uměli obejít a byli ochotni to udělat. K takovým patřil i ředitel učiliště, kam nastoupila slečna Alena, a umožnil jí po 2. ročníku přestup na střední školu. Drama vypuklo až před maturitou a po podání přihlášky na vysokou školu.

nahrávka 5:52-6:06

*Takže opět mně napsali nedoporučení ke studiu a já jsem se rozhodla, že už to takhle nenechám. Zažádala jsem si o vystěhovalecký pas a zažádala jsem rovnou o revizi přijímacího řízení na vysokou školu.*

### vstup č. 5

Nakonec na Vysokou školu zemědělskou v Brně byla přijata až rozhodnutím rektora. A protože vysokoškolský život je veselý a plný optimismu v každé době, tak se zde napříč fakultami rozjela recesistická akce Trpaslíci.

nahrávka 0:47-1:10

*A někteří napsali historický vývoj trpaslíků, biologický vývoj trpaslíků, z hlediska výskytu pravděpodobnosti z matematické fakulty, pamatuji se, že jsme měli Silvestr s trpaslíkama, že se někdo pokusil natočit film o trpaslících, že je konečně viděl...*

#### **vstup č. 6**

A protože písemná pojednání chtěla celá řada studentů, tak to mohlo dopadnout při střetu s režimem hodně špatně. Jedna maminka, učitelka na gymnáziu, svým dcerám pomáhala s kopiemi na školním cyklostylu, kde se vedla evidence. Proběhla domovní prohlídka, a pak následovalo zatýkání studentů napříč republikou.

nahrávka 2:26-2:37

*Pro tehdejší policajty bylo velmi těžké pochopit, že se jedná o recesi. Chtěli vědět, kde jsou mrtvé schránky pro předávání zpráv...*

nahrávka 2:45-2:52

*Nejhůř, si pamatuju, že dopadl jeden kamarád, který byl asi dva dny zadržován v Jihomoravském kraji.*

#### **vstup č. 7**

Kupodivu postihy byly relativně mírné, žádná vyloučení ze školy ani rozsudky.

nahrávka 23:01-23:18

*Já bych vám jenom popřála do života, aby se vám dařilo. Když se vám něco nepovede, tak se vůbec nic neděje, protože zase přijde nový den, nový rok a jeden rok v celém tom životě neznamena vůbec nic, takže bych vám popřála hlavně zdraví.*